

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.21/2020/5.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Molnár Ferencné dr., előadó bíró
Dr. Kónya István, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2020. július 17.

Az ügy tárgya: lopás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): II. rendű

Első fok: Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság, 9.B.III.409/2015/251., ítélet, tárgyalás, 2018. január 16.

Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 32.Bf.7824/2018/55., ítélet, nyilvános ülés, 2018. augusztus 29.

Az indítvány előterjesztője: a II. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A lopás büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 9.B.III.409/2015/251. számú, illetve a Fővárosi Törvényszék 32.Bf.7824/2018/55. számú ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2018. január 16-án meghozott 9.B.III.409/2015/251. számú ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett lopás büntettében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bb) alpont, (5) bekezdés b) pont], 7 rendbeli társtettesként elkövetett lopás büntettében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bb) alpont, (4) bekezdés b) pont], 3 rendbeli társtettesként elkövetett lopás büntettében, melyből egy eset kísérlet [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bb) alpont, (3) bekezdés b) pont és bc) alpont], 2 rendbeli társtettesként elkövetett lopás büntettében, melyből egy eset kísérlet [Btk.

370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bb) alpont, (3) bekezdés b) pont bc) és be) alpont], 3 rendbeli társtettesként elkövetett lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bb) alpont] és 3 rendbeli társtettesként elkövetett csalás vétségében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bc) alpont]. Ezért mint különös visszaesőt, halmazati büntetésül 9 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és a II. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. A bíróság a Budakörnyéki Bíróság 7.Fk.303/2006/51. számú ítéletével kiszabott 1 év 2 hónap fiataalkorúak fogházbüntetéséből engedélyezett feltételes szabadságot, és a Budakörnyéki Bíróság 2.B.241/2007/63. számú ítéletével kiszabott 2 év börtönbüntetésből engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette, rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, a magánfelek polgári jogi igényéről és a bűnügyi költség viseléséről.

A II. rendű terheltet az ellene társtettesként elkövetett lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bb) alpont, (5) bekezdés b) pont], 5 rendbeli társtettesként elkövetett lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bb) alpont, (4) bekezdés b) pont], 2 rendbeli társtettesként elkövetett lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bb) alpont, (3) bekezdés b) pont bc) és be) alpont], 2 rendbeli társtettesként elkövetett lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bb) alpont] és társtettesként elkövetett csalás vétsége [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bc) alpont] miatt emelt vád alól felmentette. A felmentő rendelkezések első fokon jogerőre emelkedtek.

[2] Védelmi fellebbezés alapján eljárva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2018. augusztus 29-én meghozott 32.Bf.7824/2018/55. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta; a II/4. tényállási pontban írt cselekményét lopás vétsége kísérletének [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bb) alpont], míg a II/9. tényállási pontban írt cselekményét csalás vétsége kísérletének [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bc) pont] minősítette. A Budakörnyéki Bíróság 13.Bk.74/2010/12. számú és a Pest Megyei Bíróság 2.Bkf.532/2010/3. számú összbüntetési ítéletével kiszabott 2 év 5 hónap börtönbüntetésből engedélyezett feltételes szabadságot, valamint a Budakörnyéki Bíróság 20.Bk.167/2010/11. számú összbüntetési ítéletével kiszabott 3 év 11 hónap 15 nap börtönbüntetésből engedélyezett feltételes szabadságot szüntette meg. A magánfelek részére megítélt polgári jogi igény után a II. rendű terheltet az állam javára illeték lerovására is kötelezte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

[3] Az irányadó tényállás - az eldöntendő kérdés és a II. rendű terhelt magatartására vonatkozó - lényeges része a következő.

II. tényállási pont

I. rendű, II. rendű, III. rendű, IV. rendű és V. rendű terhelték megállapodtak abban, hogy időskorú személyek lakásába csöngetnek be, magukat vízvezeték-szerelőnek adják ki, így a lakásba bejutnak. A lakásban lakó sértettet egyikük szóval tartja, míg a másikuk a lakásban értékek után kutat, és azokat onnan elviszik. A terhelték ezen módszerrel, illetve az eljárás során ismeretlenül maradt társaikkal a tényállás II/1-II/25. pont alatt részletezett cselekményeket követték el.

II/5. tényállási pont szerint a II. rendű terhelt ismeretlen társaival 2013. szeptember 27. napján 13 óra és 14 óra 30 perc között magát vízvezeték-szerelőnek kiadva bejutott, és a sértettől eltulajdonított 90.000 forint készpénzt. A lopással okozott kár nem térült meg.

A II/15. tényállási pont szerint I. rendű, II. rendű, III. rendű és IV. rendű terhelt 2013. november 29. napján 9 óra 40 perc körül a lakásba magukat vízvezeték-szerelőnek kiadva bejutottak, és a sértettől eltulajdonítottak 131.000 forint készpénzt. A lopással okozott 131.000 forint kár nem térült meg.

A II/21. tényállási pont szerint I. rendű, II. rendű, III. rendű és IV. rendű terhelt 2013. december 7. napján 9 óra 30 perc körül a lakásba bejutott a sértetthez azzal, hogy magukat vízvezeték-szerelőnek adták ki. A sértettől 7.500.000 forint készpénzt és 500.000 forint értékben aranyékszereket tulajdonítottak el. A lopással okozott 8.000.000 forint kár nem térült meg.

- A II/25. tényállási pont szerint I. rendű, II. rendű, III. rendű és IV. rendű terhelt 2014. január 7. napján, 9 óra 45 perc és 10 óra 10 perc között a lakásba becsöngetett azzal, hogy ők vízvezeték-szerelők. A sértett a terhelteket beengedte, a terheltek a lakásban kutatni kezdtek, és 40.000 forint készpénzt tulajdonítottak el, továbbá a vízcsövek vizsgálatára 10.000 forintot kértek a sértettől, aki ezt a pénzt átadta a terheltek részére. A csalással okozott kár 10.000 forint volt, a lopással pedig 40.000 forintos kár keletkezett, mely lefoglalással megtérült.
- [4] Az irányadó tényállás - az ítélet indokolási részében elhelyezve - rögzíti a következőket is. A terheltek rendszeresen időskorú sértetteket kerestek fel. Ahol idősebb személy nyitott ajtót, ott azzal próbálkoztak, hogy magukat vízvezeték-szerelőnek adták ki, ennek megfelelő ruházatot, munkás nadrágot, baseball sapkát és bakancsot viseltek. Vízvezeték szerelésre hivatkozva léptek be a lakásba, névjegykártyát is mutattak, illetve mappán jegyzeteltek, telefonjukkal úgy tettek, mintha fényképeznének. A bíróság megállapította azt is, hogy az I. rendű terhelt volt az, aki a sértettekhez beszélt, aki őket szóval tartotta. Ezalatt a III. rendű terhelt és más személyek helyezkedtek el a lakás olyan pontjain, ahol értékek után kutattak. A terheltek ezen cselekményeket ugyanilyen módszerrel követték el, az elkövetésre felkészültek, az V. rendű terhelt több esetben pedig gépkocsivezetőként vett részt a bűncselekményekben.
- [5] Az iratokból kitűnően a I/1., a II/1-II/25. tényállási pontban részletezett cselekmények elkövetési ideje 2012. november 12. és 2014. január 7. napja közötti időszakra esik.

II.

- [6] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a II. rendű terhelt védője - a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára alapítottnan - terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat megváltoztatása, illetve hatályon kívül helyezése és az eljárás megismétlése érdekében.
- [7] Indokai szerint a II. rendű terhelt esetében törvénysértő módon került sor a bünszövetség mint minősítő körülmény megállapítására. Álláspontja szerint a bíróság nem rögzítette az ítéletben, hogy az elkövetők mikor, hogyan, hányan és miként állapodtak meg a bűncselekmények közös elkövetésében, nem egyéniesített, és semmilyen megállapítást nem rögzített arra nézve, hogy az egyes terheltek konkrétan milyen magatartást tanúsítottak. Kifogásolta, hogy a bíróság nem határozta meg részletesebben a terhelti cselekvősegeket, vagyis azt, hogy melyik terhelt tartotta szóval a sértettet, konkrétan ki kutatott és vette el a vagyontárgyakat. A II/21. tényállási pont kapcsán kifejtette, hogy ez a legsúlyosabb megítélésű bűncselekmény, amely a halmazati büntetés kiszabásának alapja volt; ugyanakkor nem bizonyított, hogy a sértett 7.500.000 forintot tartott otthon, ezért a bíróság nem tisztázta e vonatkozásban a tényállást. A II/25. tényállási pont esetében utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a II. rendű terhelt a folyosón figyelt, a figyelés tipikus bűnsegédi magatartás, ennek ellenére mégis társtettesi elkövetői alakzatot rótt a terhére. Kifogásolta, hogy a tényállás II/5. és II/15. tényállási pontját érintően a minősítés esetében a kísérlet megállapítása nincs összhangban a történeti tényállásban írtakkal, mert mindkettő cselekmény befejezettként van feltüntetve. Sérelmezte, hogy az eljáró bíróság a 2012. évi C. törvény alapján bírálta el valamennyi vádpontban a terhelt cselekvőségét annak ellenére, hogy a I. és II/1. tényállási pontok esetében a cselekmények elkövetési ideje korábbi, csupán az összes többi cselekmény esik 2013. július 1. napját követő időre.
- [8] A Legfőbb Ügyészség BF.34/2020/3. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Az ügyészi álláspont szerint az eljáró bíróság meghatározta az egyes terheltek cselekvőségét, így azt, hogy az I. rendű terhelt volt az, aki a sértettekhez beszélt, amíg ő szóval tartotta a sértetteket, addig a III. rendű terhelt és a többi terhelt-társ elhelyezkedtek a lakás olyan pontján, ahol értékek után kutattak, és az egyes tényállási pontban foglalt cselekményeket ugyanazon módszerrel követték el. Mindezek alapján a bünszövetségben való elkövetés aggálytalanul megállapítható. Az indítvány bűnsegédi magatartás, illetve

bűnszövetséggel kapcsolatos érvelése az irányadó tényállást támadja, amelyre az ügyészi álláspont szerint felülvizsgálati eljárásban nincs mód. Az indítványozó által hivatkozott II/5. és II/15. tényállási ponttal kapcsolatos kifogást annyiban helyénvalónak találta, hogy a kísérlet megállapítása nincs összhangban a történeti tényállással írtakkal, ott ugyanis mindkét cselekmény befejezettként van feltüntetve. Nem alapos az ügyész szerint a Btk. 2. §-ával kapcsolatban kifejtett érvelés, hiszen a II. rendű terhelt utolsó cselekményének elkövetési ideje a 2012. évi C. törvény hatályba lépését követő időre esik, így valamennyi bűncselekményt az új törvény alkalmazásával kell elbírálni. Mindezekre tekintettel a megtámadott határozat hatályban fenntartását indítványozta.

III.

- [9] A II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [10] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. A Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [11] Kétségtelen, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.
- [12] Nem sértett azonban törvényt az eljáró bíróság, amikor a II. rendű terhelt bűnösségét társtettesként elkövetett lopás büntetében, 7 rendbeli társtettesként elkövetett lopás büntetében, 3 rendbeli társtettesként elkövetett lopás büntetében, melyből egy eset kísérlet, 2 rendbeli társtettesként elkövetett lopás büntetében, melyből egy eset kísérlet, 3 rendbeli társtettesként elkövetett lopás vétségében, melyből egy eset kísérlet és 3 rendbeli elkövetett csalás vétségében, melyből egy eset kísérlet megállapította, és törvényes a cselekmények minősítése is.
- [13] A Btk. 370. § (1) bekezdése szerint, aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el.
- [14] A Btk. 373. § (1) bekezdése szerint, aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz, csalást követ el.
- [15] A Btk. 13. § (3) bekezdése alapján társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg.
- [16] A Btk. 459. § 2. pontja értelmében bűnszövetség akkor létesül:
 - ha két vagy több személy
 - bűncselekményeket
 - szervezeten követ el,
 - vagy ebben megállapodik,
 - legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik,
 - de nem jön létre bűnszervezet.
- [17] Az indítvány kifogásolta, hogy az eljáró bíróság nem állapított meg tényeket arra nézve, hogy az egyes terhelték konkrétan milyen magatartást tanúsítottak, mi volt a szerepük az egyes cselekmények kapcsán, és ez egyben a bűnszövetség minősítő körülményének megállapítását sem teszi lehetővé. Sérelmezte, hogy a bíróság nem részletezte, hogy mely terhelt tartotta szóval a sértetteket, ki kutatott és ki vette el az idegen vagyontárgyakat.
- [18] Az irányadó tényállás - az indítványban foglaltakkal ellentétben - egyértelműen rögzíti a következőket:
 - Az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű, a IV. rendű és az V. rendű terhelték megállapodtak abban, hogy időskorú személyek lakásába csöngetnek be, magukat vízvezeték-szerelőnek adják ki, így a lakásba bejutnak.
 - A lakásban lakó sértettet egyikük szóval tartja, a másikuk a lakásban értékek után kutat, és azokat onnan elviszi.

- A különböző sértettek esetében a terheltek lakásba való bejutását és az értékek eltulajdonítását az egyes tényállási pontok konkrétan rögzítik, miként a cselekmény elkövetésében részt vett terheltek személyét is egyértelműen meghatározzák.
 - [19] A bűnszövetségben elkövetés a lopás, és a csalás bűncselekményének egyaránt minősítő körülménye, ekként annak téves megállapítása a minősítést érinti, és ebben az esetben a téves minősítés alapot adhat a büntetés felülvizsgálatára is.
 - [20] A fogalom értelmezésére - változatlanul - a Legfelsőbb Bíróság által meghozott IV. számú Büntető Elvi Döntés ad iránymutatást, ami ma is kötelező érvényű, mert a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 195. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy az e törvény hatálybalépését megelőzően hozott irányelvek, elvi döntések és kollégiumi állásfoglalások az eltérő iránymutatást tartalmazó jogegységi határozat meghozataláig alkalmazhatók.
 - [21] A IV. számú Büntető Elvi Döntés lényege szerint a Btk. a bűnszövetség fogalommeghatározásánál azt értékeli, amikor a közreműködőknek, tehát a bűnszövetség tagjainak a megállapodása több bűncselekmény megvalósítását célozza. A több bűncselekmény megvalósítása irányulhat akár azonos, akár különböző bűncselekmények elkövetésére.
 - [22] Az elvi döntés szerint a bűnszövetség létrejöttének további feltétele, hogy a bűncselekmény alanya akár tettesként, akár részesként két vagy több személy legyen, az elkövetők megállapodása több bűncselekmény elkövetésére irányuljon, továbbá, hogy a megállapodás a cselekmények elkövetését időben megelőzze.
 - [23] A bűnszövetség megállapítása akkor sem kizárt, amikor az elkövetők két vagy több cselekmény megvalósítását határozzák el és kezdik meg vagy fejezik be, de a cselekmények törvényi egységet alkotnak. Megállapítható akkor is a bűnszövetség, ha az elkövetők a tervezett bűncselekmények közül csupán egynek a megvalósításáig, illetve annak a kísérletéig jutottak el.
 - [24] Az előzetes megállapodás - mint a szervezett elkövetés egyik eleme - olyan, a jövőben megvalósítandó bűncselekmények elkövetésére irányuló elhatározást jelent, amely pl. az elkövető következetességét, a végrehajtás jelentősebb körülményeiben, módzataiban megnyilvánuló tervszerűséget (is) felölelheti. Nem zárja ki viszont a bűnszövetség megállapíthatóságát az, ha a végrehajtás módja adott esetben eltér az előzetes megállapodástól, illetve hogy a bűncselekmények végrehajtásának nem minden egyes részletét szervezték meg. Lényeges azonban, hogy a megállapodás már eleve a bűnözésre, vagyis a már említett több bűncselekmény elkövetésére irányuljon.
 - [25] Jelen esetben a II. rendű terhelt és társai magatartásának ennek megfelelő ismérvei maradéktalanul megállapíthatók, amint arra az eljáró bíróság indokolásában helytállóan rámutatott.
 - [26] Az eljáró bíróság megállapította ugyanis, hogy a terheltek rendszeresen időskorú sértetteket kerestek fel, ahol ilyen személyek nyitottak ajtót, ott módszerük az volt, hogy magukat vízvezeték-szerelőnek adták ki. A terheltek ennek megfelelő ruházatot, munkás nadrágot, baseball sapkát és bakancsot viseltek; vízvezeték-szerelőként mutatkoztak be, szerelésre hivatkozva léptek be a lakásba, névjegykártyát is mutattak, illetve mappán jegyzeteltek, telefonjukkal úgy tettek, mintha fényképeznének.
- Az is megállapítható volt, hogy az I. rendű terhelt volt az, aki a sértettekhez beszélt, őket szóval tartotta, addig a III. rendű terhelt és társai - így a II. rendű terhelt - a lakás különböző pontjain helyezkedtek el és értékek után kutattak. A bűncselekmények elkövetésére megfelelően felkészültek, a szerepeket egymás között leosztották, az I. rendű terhelt a sértettek megtévesztésében, a II-III-IV. rendű terheltek az eltulajdonításban vettek részt, az V. rendű terhelt rendszerint gépkocsivezetőként működött közre.
- [27] Az irányadó tényállásban foglaltakra tekintettel alappal nem vethető fel, hogy az érintett terheltek - közöttük a II. rendű terhelt - mintegy alkalmilag, vagy ötletszerűen valósították volna meg cselekményüket. A terheltek közötti kapcsolatrendszer révén, munkamegosztással megszervezett, tervszerűen végrehajtott ugyanolyan bűncselekmények elkövetése egyértelműen bizonyítja a

terheltek között létrejött, bűnözésre vonatkozó megállapodást. Ez a megállapodás erőkoncentráció, ami a bünszövetség fokozott társadalomra veszélyességét adja, és a súlyosabb minősítésben, és az ahhoz kapcsolódó magasabb büntetési tételben nyer értékelést.

- [28] Mindemellett megjegyzi a Kúria - a társtettesi minősítést ért támadás kapcsán -, hogy a IV. számú Büntető Elvi Döntés szerint a bünszövetségben való elkövetés megállapítása esetén is alkalmazni kell a Btk.-nak a tettesekre és a részességekre vonatkozó rendelkezéseit. A bünszövetség keretében tanúsított elkövetői magatartást tehát minősíthető tettesi, társtettesi, felbujtói vagy bűnsegédi tevékenységnek.
- [29] A II/25. tényállási pont kapcsán az indítvány kifogásolta, hogy a bíróság azt állapította meg, hogy a II. rendű terhelt a folyosón figyelt, a figyelés pedig tipikus bűnsegédi magatartás.
- [30] A már felidézettek szerint megállapítható, hogy a II/25. tényállási pontban az eljáró bíróság a II. rendű terhelt cselekvőségét akként határozta meg, hogy a II. rendű terhelt - terhelt-társaival együtt - a lakásba bement, ott kutatott és a társakkal együtt készpénzt tulajdonított el. Ez egyértelműen tényállási elemet megvalósító, társtettesi elkövetői alakzatnak minősül.
- [31] Ehhez képest a bíróság a II/25. tényállási ponthoz tartozó bizonyítékok számbavétele körében csupán a terheltek elfogásáról készült rendőri jelentés tartalmára hivatkozással idézi fel azt, miszerint a rendőri jelentésben az szerepelt, hogy a II. rendű terhelt a folyosón figyelt (9.B.III.409/2015/251. számú ítélet 79. oldal harmadik bekezdés).
- [32] Ez azonban csupán a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése körébe eső hivatkozás, az irányadó tényállás - amelyet a bíróság a mérlegelés eredményeként megállapított - azt rögzíti, hogy a II. rendű terhelt a lakásba bement és részt vett az értékek eltulajdonításában.

E ténymegállapítás tehát igazodik az eljáró bíróság által megállapított jogi minősítéshez.

- [33] Az indítvány kifogásolta, hogy nem dönthető el egyértelműen - a másodfokú bíróság által elvégzett minősítés pontosítására tekintettel sem -, hogy mely cselekményeket tartott a bíróság befejezettnek, és mely cselekményeket értékelte kísérleti szakban maradt bűncselekménynek.
- [34] E vonatkozásban megállapítható, hogy a másodfokú bíróság egyértelműen a II/4. és II/9. tényállási pontokban szereplő lopás vétsége és csalás vétsége cselekményeket minősítette kísérletként.
- [35] Az indítványozó által hivatkozott II/5. és II/15. tényállási pontokkal kapcsolatban a kifogás annyiban helytálló, hogy e cselekményeket az eljáró bíróság 2 rendbeli társtettesként elkövetett lopás büntetnének minősítette, melyből egy rendbeli kísérlet [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont ba) és bb) alpont, (3) bekezdés b) pont bc) és be) alpont]; az ítélet rendelkező részében, valamint a minősítés összefoglalását tartalmazó indokolási részben is egyaránt ezt szerepeltette (9.B.III.409/2015/251. 91. oldal).
- [36] Ehhez képest a történeti tényállás II/5. és II/15. szám alatt szerepeltetett tényei mindkét esetben befejezett bűncselekményt írnak le.
- [37] Ennélfogva a II/5. és II/15. számú tényállási pont esetében a törvényes minősítés 2 rendbeli társtettesként elkövetett lopás büntette.
- [38] Az indítványozó érvei nem alaposak a Btk. 2. §-ával kapcsolatban, mivel a tényállásból kitűnően a II. rendű terhelt terhére rótt cselekmények elkövetési ideje 2012. november 12. és 2014. január 7. napja közé esik.
- [39] A II. rendű terhelt cselekményeit tehát túlnyomó részt a 2012. évi C. törvény hatályba lépését - 2013. július 1. napját - követően követte el. Amint arra a Legfőbb Ügyészség átiratában helytállóan hivatkozott, amennyiben a bűnhalmazatban lévő bűncselekményeket részben az új törvény hatályba lépése előtt, illetve annak hatályba lépése után követték el, valamennyi bűncselekményt az új törvény alkalmazásával kell elbírálni; a két törvény együttes, avagy vegyes alkalmazása kizárt.
- [40] Nem sértett törvényt tehát az eljáró bíróság, amikor a II. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét több rendbeli társtettesként elkövetett lopás büntetnében, lopás vétségében és csalás vétségében megállapította, és helyes az alkalmazandó törvény megválasztása is.
- [41] A büntetés (illetve az intézkedés) törvényessége esetében a felülvizsgálat oka a Btk. - adott büntetés

kiszabása (intézkedés alkalmazása) anyagi jogi alapjára, valamint a nemére, mértékére vonatkozó - mérlegelést nem tűrő rendelkezésének megszegése.

- [42] Konkrét ügyben a büntetés (intézkedés) anyagi jogi alapja
- részint a helyes minősítést meghatározó,
- részint az adott büntetés kiszabására (intézkedés alkalmazására), valamint nemére, mértékére vonatkozó anyagi jogi rendelkezés.
- [43] A II. rendű terhelt terhére rótt legsúlyosabb bűncselekmény a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntette, amely kettőtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett; a II. rendű terhelt különös visszaesői elkövetői minőségére tekintettel e büntetési tételkeret felső határa kétszeresére emelkedhet. Ennélfogva a II. rendű terhelttel szemben kiszabott - középérték tartományába eső - 9 év szabadságvesztés, miként a közügyektől eltiltás törvénysértőnek nem tekinthető.
- [44] Az indítvány kifogásolta a legsúlyosabb tárgyi megítélésű cselekménnyel összefüggésben, hogy kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást, hogy a sértett otthonában 7.500.000 forintot tartott, amit a terheltek eltulajdonítottak; e vonatkozásban a tényállás megalapozatlan, nem kellően felderített.
- [45] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.
- [46] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogszabály sérelme nélkül a kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [47] Az indítvány valójában a jogerős ítéleti tényállást támadta, amikor megalapozatlanságra, kétséget kizáróan nem bizonyított tényekre hivatkozással eltérő tényállás megállapítását szorgalmazta. Erre azonban a felülvizsgálati eljárásban nincs mód.
- [48] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.
- [49] Ekként a Kúria a II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

- [50] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [51] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételtlen előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételtlen előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2020. július 17.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k. előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző